

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
(М.КРОПИВНИЦЬКИЙ, УКРАЇНА)
ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ ПРОМИСЛОВОСТІ НАН УКРАЇНИ (М. КИЇВ,
УКРАЇНА)
ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТУСА
(М. ВІННИЦЯ, УКРАЇНА)
ЧЕРКАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
(УКРАЇНА)
КІРОВОГРАДСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ОСЕРЕДОК ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
ГРОМАДСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ “УКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ ЕКОНОМІСТІВ-
МІЖНАРОДНИКІВ”
(М.КРОПИВНИЦЬКИЙ, УКРАЇНА)
БУДАПЕШТСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ЕКОНОМІКИ
(УГОРЩИНА)
ГДАНСЬКА ВИЩА ШКОЛА (ПОЛЬЩА)
ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ОСВІТНИЙ ІНСТИТУТ ЗАХІДНОЇ МАКЕДОНІЇ
(М. КОЗАНИ, ГРЕЦІЯ)
ГУМАНІТАРНО-ЕКОНОМІЧНА АКАДЕМІЯ В ЛОДЗІ
(ПОЛЬЩА)
ВИЩА ШКОЛА ЕКОНОМІКИ, МЕНЕДЖМЕНТУ І ПУБЛІЧНОГО
АДМІНІСТРУВАННЯ (М. БРАТИСЛАВА, СЛОВАЧЧИНА)
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ШТАТУ НЬЮ-ЙОРК
(М. ПОТСДАМ)
ВИЩА ШКОЛА ПІДПРИЄМНИЦТВА ТА АДМІНІСТРУВАННЯ
(ЛЮБЛЕН, ПОЛЬЩА)
ВИЩА ШКОЛА БЕЗПЕКИ В ПОЗНАНІ (ПОЛЬЩА)
ПОМОРСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ У САРОГРАДІ (ПОЛЬЩА)
ПОВІСЛЯНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ (ПОЛЬЩА)

**ГЛОБАЛЬНА БЕЗПЕКА ТА АСИМЕТРИЧНІСТЬ СВІТОВОГО
ГОСПОДАРСТВА В УМОВАХ НЕСТАБІЛЬНОГО РОЗВИТКУ
ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ**

Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції
12 грудня 2024 р.

УДК 005+339.9+351.88:353

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет Вченою радою Центральноукраїнського національного технічного університету (протокол №4 від «23» грудня 2024 р.)

Упорядник: Миценко І.М., доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри міжнародних економічних відносин Центральноукраїнського національного технічного університету

Глобальна безпека та асиметричність світового господарства в умовах нестабільного розвитку економічних систем: матеріали науково-практичної конференції (м. Кропивницький, 12 грудня 2024 р.) / упоряд. І. М. Миценко. Кропивницький : ЦНТУ, 2024. 418 с.

Збірник включає тези наукових доповідей, присвячених дослідженню проблем асиметричного розвитку країн під впливом гібридних загроз сучасності, зміцнення міжнародної та національної безпеки в умовах глобальних трансформацій, удосконалення інституціонального середовища міжнародного співробітництва та забезпечення міжнародної безпеки, розвитку різних секторів економіки під впливом глобальних викликів, формування інформаційного суспільства в процесі світової соціально-економічної трансформації.

The collection includes abstracts of scientific reports on the study of asymmetric development of countries under the influence of modern hybrid threats; strengthening of international and national security in the context of global transformations; improving the institutional environment of international cooperation and international security; development of various sectors of the economy under the influence of global challenges; establishment of information society in the process of global social and economic transformations.

НАУКОВИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Голова

Володимир Кропивний к.т.н., проф., ректор, Центральноукраїнський національний технічний університет

Заступник голови

Іван МИЦЕНКО д.е.н., проф., завідувач кафедри міжнародних економічних відносин, Центральноукраїнський національний технічний університет

Члени Наукового комітету

Олександр АМОША д.е.н., проф., академік НАН України, Інститут економіки промисловості НАН України

Ірина БАБЕЦЬ	д.е.н., проф., професор кафедри міжнародних економічних відносин, Центральноукраїнський національний технічний університет
Анна БСЛЯК	магістр, декан факультету менеджменту, Вища школа підприємництва і адміністрування в Люблені
Мірослав БОРКОВСКИ	д-р, проф., Гданська вища школа (Польща)
Лев ВЛАСЕНКО	к.е.н., доцент, кафедра Ділового адміністрування, Державний університет штату Нью-Йорк(м. Потсдам)
Беата ГРОБЛЄВСЬКА-БОГУШ	доктор наук, декан факультету управління, Гуманітарно-економічна академія в Лодзі (Польща)
Андрей ЛИМАР	доктор, ад'юнкт Поморського університету в Старограді Гданському(Польща)
Наталія ЛИМАР	доктор, професор Університету безпеки в Познані (Польща)
Леся ПЕТКОВА	д.е.н., проф., завідувач кафедри міжнародної економіки та бізнесу Черкаського державного технологічного університету
Марія ФЛЕЙЧУК	д.е.н., проф., академік АНВШ України, Гуманітарно-економічна академія в Лодзі (Польща)
Ілля ХАДЖИНОВ	д.е.н., проф., ректор, Донецький національний університет імені Василя Стуса (м. Вінниця, Україна)
Марія ХОМКА	д-р, проф., Повіслянського університету (Польща)
	<i>Секретар Наукового комітету</i>
Олена СОКОЛОВСЬКА	к.філ.н., доцент кафедри міжнародних економічних відносин, Центральноукраїнський національний технічний університет

Опубліковано в авторській редакції.

© Центральноукраїнський
національний технічний
університет, 2024

ЗМІСТ

Антонюк В.П. Підвищення темпів економічного зростання як умова для економічної безпеки України	19
Азьмук Н.А. Цифрова робоча сила: виклики та можливості для України	23
Аннагельдієв А., Миценко І. М. Основні чинники впливу фінансової глобалізації на розвиток торговельних відносин	26
Антоненко Л.С., Насипайко Д.С. Конкурентоспроможність національної олійної продукції на міжнародних ринках	29
Babets I. The Impact of Agricultural Imports from Ukraine on the Economy and Food Security of Poland	32
Биткін С. В., Мокій А. І. Відновлення і розвиток електронної промисловості в системі заходів запобігання деіндустріалізації економіки	36
Білий А. С., Антощенкова В. В. Система ризиків господарської діяльності аграрних підприємств	39
Білоус О. Ю. Розвиток багаторівневого врядування в контексті впровадження смарт спеціалізації для управління економічним розвитком регіону	42
Богач О. В., Клименко Т. В. Фінансова система України в умовах глобалізації: тенденції, проблеми та перспективи розвитку	45
Борис Н.М., Решитько Т.В. Фінансовий інструментарій та його вплив на міжнародний бізнес	48
Браїлов Н.В., Бабець І.Г. Формування конкурентних умов на світовому ринку зерна	52
Будякова О. Ю. Інноваційні технології біоекономіки для забезпечення безпеки світового господарства	55
Bekh K. Urgent Challenges for the Service Sector	59
Васильєва О. В., Онегіна В. М. Державна підтримка в аграрній політиці Європейського Союзу	60
Вергелюк Ю. Ю., Ганцяк М. О. Врегулювання боргових проблем України в період воєнного стану	63
Власенко Л.В. Використання досвіду кнр та «бамбукової мережі» для повоєнного економічного розвитку України	66
Волошин О. О., Насипайко Д. С. Транснаціоналізація та її вплив на процеси міжнародної економіки	70
Глищук Д. В., Зомчак Л. М. Моделювання взаємозв'язку між національним доходом та ВВП США за допомогою дистрибутивно-лагових моделей	73

Plushchenko Y., Chernenko N., Korohodova O., Moiseienko T. Asymmetry of Social and Labor Sphere Development in the Conditions of Industry 4.0 under the Influence of the Legal Regime of Martial Law	76
Грибок А., Зомчак Л. М. Структура світової економіки: розподіл країн за кластерами на основі кластерного аналізу	80
Гудименко В. П., Соснов І. І. Аналіз сучасних підходів до моделювання процесу управління запасами	84
Данішевський І. А., Миценко І. М. Теоретичні підходи та оцінка інвестицій у розвиток економіки	87
Деревянко С. О., Миценко І. М. Зовнішньоторгівельна безпека: оцінка та аналіз	91
Ділмуратов С., Романюк Л. М. Оцінка міжнародної конкурентоспроможності аграрної сфери	95
Доновський Д. В., Соріна О. О. Використання кластеризації як інструменту підвищення ефективності управління підприємствами авіапромисловості	99
Дугієнко Н. О., Руденко Д. Ю. Особливості використання інструментів протекціонізму у зовнішньоекономічній політиці країн світу	101
Ємець В. С., Бабець І. Г. Оцінка міжнародної конкурентоспроможності країн у глобальному середовищі	105
Жабинець О. Й. Впровадження в Україні моделі еко-індустріального парку: перспективи для львівської агломерації	108
Жайворон Д. С. Роль міжнародних організацій у стабілізації агропродовольчих ринків в умовах криз	111
Загоруйко І. О. Сучасні дослідження асиметрії соціально-економічного розвитку країн	114
Запірченко Л. Д., Димура О. М. Формування виробничого потенціалу підприємства в умовах динамічного бізнес-середовища	118
Захарова В.С., Миценко І.М. Глобальні виклики та міжнародна торгівля	122
Ільченко В. М., Цимбалюк Б. Р. Логістика та e-commerce: сучасні виклики та шляхи їх подолання	126
Іштемірова Ш., Миценко І. М. Нові індустріальні країни: особливості економічного розвитку та класифікація	129
Капітула М. І., Миценко І. М. Теоретичні засади дослідження забезпечення енергетичної безпеки у контексті диверсифікації енергетичного ринку	133
Кіракосян К. Г., Бабець І. Г. Торгівля сировинними товарами та їх значення для економіки країн	136

Колесник О. Б., Миценко І. М. Міжнародна торгівля в системі регіональних торговельних угод: процес лібералізації	140
Коняєва Д. О., Корицька О. І. Державне регулювання економіки України: передумови та перспективи	144
Костинець В. В. Можливості використання БПЛА у сфері туризму	147
Кравченко І. Г., Бабець І. Г. Теоретичний дискус аграрного експорту та його вплив на економічне зростання	150
Кузьменко М. Р., Насипайко Д. С. Значення двосторонніх економічних відносин для забезпечення економічного розвитку країн	154
Лещенко М. М., Сахно Т. А. Ділова практика виконання міжнародних комерційних контрактів в умовах війни	158
Lymar N., Lymar E. Zagadnienia na temat postrzegania rzeczywistości w sytuacji zmian społecznych i ekonomicznych	161
Lymar A. Charakterystyka procesu formowania świadomości społecznej w sytuacji obecnych zagrożeń hybrydowych	164
Лисенко О. В., Маслакова А. В. Особливості розвитку мережі готелів HOLIDAY INN	167
Лисенко О. В., Чернодуб В. І. Особливості готельного сервісу в ОАЕ (Дубаї)	170
Макаренко А. С., Зомчак Л. М. Економетричний аналіз впливу відношення золото/срібло на динаміку індексу S&P 500	173
Макарович В. К. Засоби регулювання додаткового розкриття облікової інформації про інноваційний капітал підприємства: компаративний аналіз	177
Макогон В. В., Миценко І. М. Процеси транснаціоналізації в умовах глобальної економіки	180
Мариневич Л. Д., Бережницька У. Б. Зовнішня торгівля України та її вплив на економічну безпеку	183
Мельник Т. А. Сучасна трансформація структури ринку страхування України	187
Мельникова М. В. Про вплив технології SMART GRID на зміцнення енергетичної та економічної безпеки регіону	190
Микитенко В. В. Реконструктивна просторова регенерація природно-господарських відносин в індустріальних макрорегіонах: восьмиетапний підхід	193
Мионов Ю. Б. Сталий розвиток туризму як відповідь на глобальні кліматичні виклики	197
Мионова М. І. Взаємозалежність національної та міжнародної економічної безпеки в умовах глобалізації	200

Мислік А. А. Вплив соціально-економічної асиметрії на загрози екологічній безпеці у контексті глобальних викликів	203
Mytsenko V. Global Value Chains and International Competitiveness	206
Mytsenko I. M. Geo-economic and Integration Policy of Ukraine in the Conditions of War	208
Моравецький С. І., Бабець І. Г. Методичні аспекти дослідження світового інвестиційного ринку в умовах глобальної економіки	212
Мурадов І., Подплетній В. В. Роль інфраструктури у розвитку зовнішньої торгівлі національних виробництв	215
Негода Є. А. Цифрова трансформація як каталізатор сталого розвитку підприємств: виклики та можливості	219
Нестеренко А. В. Компоненти поствоєнного розвитку підприємства: лідерські якості та управлінські інновації	221
Нестор О. Ю., Дуб А. Р. Забезпечення ефективного управління процесом регіонального та місцевого відновлення України після війни з урахуванням особливостей регіонального та місцевого розвитку	225
Новак І. М. Розвиток соціального діалогу на територіальному рівні для зміцнення інституційного потенціалу повоєнної розбудови України	228
Новальська Н. І., Хільчевська І. Г. Логістичні рішення щодо організації вантажних перевезень в умовах воєнного стану	232
Олійник Д. І., Кошкарів С. А., Ніжний Д. А. Окремі аспекти переходу від бінарної інформаційної моделі економіки до квантової ери цифрової цивілізації	235
Осадчий М. Л. Морські порти як фактор розвитку регіональної безпеки: дослідження українського досвіду у міжнародному контексті	239
Охріменко О. О., Решитько Т. В. Методи оцінювання інноваційної стратегії	243
Павловський Б. В., Насипайко Д. С. Удосконалення міжнародних механізмів регулювання міграції	247
Палієнко Т. П. Державне регулювання туризму: європейський вектор України	250
Пасічняк Є. І., Решитько Т. В. Розвиток глобального бізнес-середовища	254
Перерва К. А. Система управління інформаційно-аналітичними ресурсами підприємства як ключовий фактор забезпечення економічної стабільності	257
Петкова Л. О. Стратегії міжнародних корпорацій в умовах геополітичних загроз	260

Pidorycheva Iryna Yu., Bash Antonina S. Transforming Ukraine’s Economic Landscape: the Potential of Special Economic Zones for Industrial Revival	263
Постернак І. М. Освітньо-професійна програма «Менеджмент будівельних проєктів» для розвитку будівництва поствоєнного часу	267
Прокоп’єва А. А. Соціально-економічні дисбаланси як джерело нестабільності глобальної економічної безпеки	270
Репа О. І., Решитько Т. В. Методичні аспекти аналізу процесу інтелектуалізації в умовах глобалізації	274
Решитько Т. В., Кожемяченко Ю. О. Експорт агропродовольчої продукції України в умовах воєнного стану	278
Решитько Т. В. Проблема забезпечення продовольством населення світу	280
Рудніцький О. М., Зомчак Л. М. Багатофакторний аналіз економічних показників США на основі регресійних моделей	284
Саматова О., Бабець І. Г. Міжнародний досвід стимулювання імпорту високотехнологічних товарів	287
Сергієнко Т. І., Митюк А. В. Глобальні соціально-економічні трансформації та їх роль у формуванні електорально-правової культури в епоху інформаційного суспільства	289
Сідельникова Л. П., Петух А. О. Фіскальні ефекти місцевого оподаткування в умовах воєнного стану	293
Сіренко Ю. В. Соціально-економічні аспекти сталого розвитку країни	296
Скирда Б. С., Решитько Т. В. Розвиток відновлювальної енергетики в умовах глобалізації	302
Скрипник Н. Є., Лобода Д. О. Інноваційний імператив розвитку транснаціональних корпорацій в умовах глобальної нестабільності	307
Смірнов М. С., Сухомлин М. О. Проблеми вирішення зовнішнього боргу	311
Собченко С. В., Сухомлин М. О. Розвиток транскордонного співробітництва в умовах глобалізації	316
Соколовська О. М. The Concept of Integrated Learning in the Context of Foreign Language Teaching	320
Соріна О. О., Кузякін А. Г. Підходи до управління стратегічним розвитком підприємства	323
Сошников А. О. Цифрові інструменти у сфері соціально відповідального господарювання: практики для України	327

Стиркуль Т. В., Сухомлин М. О. Основні перспективи розвитку інформаційного суспільства в Європі у контексті економічного зростання	330
Татар М. С., Маслик В. С. Загрози борговій безпеці та вплив боргових фінансів на соціально-економічний розвиток держави в умовах глобальних викликів	333
Tataryntseva Y. L., Han Lulu, Zeng Ziqian Financial Risks and their Management in the Conditions of Transformation of Accounting Standards	337
Tataryntseva Y. L., Ge Min, Zhang Jie Optimization of Capital Structure in Financial Leasing Companies: Development of Financing Models for Innovative Projects	339
Tataryntseva Y. L., Ponomarenko A. V. Directions for Improving the Financial Condition and Achieving Profitability of an Enterprise in the Conditions of an Unstable Situation in the Country	340
Тесленок І. М., Железняк Ю. А. Сутність і значення сталого розвитку для національної економіки	343
Kamila Tomczyk Zabezpieczenia behawioralne w bankowości, świadomość klientów i ich rola w poprawie bezpieczeństwa transakcji	347
Удовіченко К. І. До питання сталого розвитку стратегічних галузей промисловості	350
Устіловська М. В., Сухомлин М. О. Інвестиційні ресурси та економічний розвиток: теоретико-методичний підхід	352
Федоренко К. В., Корогодова О. О. Вплив міжнародної торгівлі на економічну безпеку держав та регіонів	355
Харенко В. Ю., Скрипник Н. Є. Основні детермінанти формування конкурентного профілю України в глобалізованому світі	359
Chomka M., M. Rosiński M. Economic and Political Stability as a Determinant of Tourism Development	362
Цветков А. В., Сухомлин М. О. Основні тенденції та динаміка ПП в польську економіку	368
Чаповський О. М., Подплетний В. В. Методика дослідження торгівлі аграрною продукцією та її впливу на національну економіку	371
Чепела О. В., Гоцуляк С. В. Підвищення конкурентоспроможності органу з сертифікації при наданні послуг з сертифікації та оцінки відповідності	378
Чернов О. О. Упорядкування партнерів для колоборації у багатофакторному просторі ознак	382
Чудіновських А. М., Насипайко Д. С. Вдосконалення державної інвестиційної політики	385

Шандов Р. А. Тенденції в розвитку стратегічних альянсів	388
Шандова Н. В., Мельник І. Ю. Управління конкурентоспроможністю аграрних підприємств в умовах сталого розвитку	392
Шевчук М. В., Подплетній В. В. Середовище розвитку, основні фактори та етапи міжнародної торгівлі	395
Щербина О. А., Сухомлин М. О. Конкурентоспроможність агропромислового комплексу: теоретичні підходи до дискусю	399
Юдов С. С., Подплетній В. В. Проблеми інтеграції України до ЄС в умовах війни	401
Yurieva I. A., Chen Hongyu, Qian Zhiming Introduction of the Methodology of Modern Forms of Non-cash Settlements in the Organisation	406
Yurieva I. A., Li Xiaomin, Liu Cui The Relevance of Researching the Efficiency of Capital Management in the Current Economic Environment	407
Yurieva I. A., Suonigeer, Liu Jian Analysis of Modern Financial Aspects of Organisational Cash Flow Management	409
Юрченко С. В., Бабець І. Г. Прямі інвестиції як форма міжнародного руху капіталу	410
Юхименко В. П., Скрипник Н. Є. Економічні санкції як інструмент гібридної війни та їх вплив на соціально-економічний розвиток	415

CONTENT

Antoniuk V.P. Increasing Economic Growth Rates as a Condition for Ukraine’s Economic Security	19
Azmuk N.A. Digital Workforce: Challenges and Opportunities for Ukraine	23
Annaheldiiev A., Mytsenko I.M. Key Factors of Financial Globalization’s Impact on Trade Relations Development	26
Antonenko L.S., Nasypaiko D.S. Competitiveness of National Oil Products in International Markets	29
Babets I. The Impact of Agricultural Imports from Ukraine on the Economy and Food Security of Poland	32
Bytkin S.V., Mokii A.I. Restoration and Development of the Electronics Industry as Part of Measures to Prevent Economic Deindustrialization	36
Bilyi A.S., Antoshchenkova V.V. The Risk Management System in Agricultural Enterprises	39
Bilous O.Yu. Development of Multi-Level Governance in the Context of Implementing Smart Specialization for Regional Economic Development Management	42
Bohach O.V., Klymenko T.V. Ukraine’s Financial System in the Context of Globalization: Trends, Problems, and Development Prospects	45
Borys N.M., Reshytko T.V. Financial Tools and Their Impact on International Business	48
Brailov N.V., Babets I.H. Formation of Competitive Conditions in the Global Grain Market	52
Budyakova O.Yu. Innovative Bioeconomy Technologies to Ensure Global Economic Security	55
Bekh K. Urgent Challenges for the Service Sector	59
Vasylieva O.V., Onehina V.M. State Support in the Agricultural Policy of the European Union	60
Verheliuk Yu.Yu., Hantsiak M.O. Addressing Ukraine’s Debt Issues During Martial Law	63
Vlasenko L.V. Utilizing the Experience of China and the "Bamboo Network" for Ukraine’s Post-War Economic Development	66
Voloshyn O.O., Nasypaiko D.S. Transnationalization and Its Impact on International Economic Processes	70
Hlyshchuk D.V., Zomchak L.M. Modeling the Relationship Between National Income and US GDP Using Distributed Lag Models	73

Hlushchenko Y., Chernenko N., Korohodova O., Moiseienko T. Asymmetry of Social and Labor Sphere Development in the Conditions of Industry 4.0 under the Influence of the Legal Regime of Martial Law	76
Hrybok A., Zomchak L.M. Structure of the Global Economy: Country Clustering Based on Cluster Analysis	80
Hudymenko V.P., Sosnov I.I. Analysis of Modern Approaches to Inventory Management Modeling	84
Danishevskiy I.A., Mytsenko I.M. Theoretical Approaches and Investment Assessment in Economic Development	87
Derevianko S.O., Mytsenko I.M. External Trade Security: Assessment and Analysis	91
Dilmuratov S., Romaniuk L.M. Assessment of International Competitiveness in the Agricultural Sector	95
Donovskyi D.V., Sorina O.O. Application of Clustering as a Tool to Enhance Management Efficiency in the Aviation Industry	99
Duhienko N.O., Rudenko D.Yu. Features of Protectionism Tools in the Foreign Economic Policy of World Countries	101
Yemets V.S., Babets I.H. Assessment of International Competitiveness of Countries in the Global Environment	105
Zhabynets O.Y. Implementation of an Eco-Industrial Park Model in Ukraine: Prospects for the Lviv Agglomeration	108
Zhaivoron D.S. The Role of International Organizations in Stabilizing Agri-Food Markets During Crises	111
Zahoruiko I.O. Modern Studies on the Asymmetry of Socio-Economic Development of Countries	114
Zapirchenko L.D., Dymura O.M. Formation of Enterprise Production Potential in a Dynamic Business Environment	118
Zakharova V.S., Mytsenko I.M. Global Challenges and International Trade	122
Ilchenko V.M., Tsymbaliuk B.R. Logistics and E-Commerce: Current Challenges and Ways to Overcome Them	126
Ishtemirova Sh., Mytsenko I.M. New Industrial Countries: Features of Economic Development and Classification	129
Kapitula M.I., Mytsenko I.M. Theoretical Foundations for Researching Energy Security in the Context of Energy Market Diversification	133
Kirakosian K.H., Babets I.H. Commodity Trade and Its Importance for National Economies	136
Kolesnyk O.B., Mytsenko I.M. International Trade in Regional Trade Agreements: The Liberalization Process	140
Koniaieva D.O., Korytska O.I. State Regulation of Ukraine’s Economy: Preconditions and Prospects	144

Kostynets V.V. Opportunities for the Use of UAVs in the Tourism Sector	147
Kravchenko I.H., Babets I.H. Theoretical Discussion on Agricultural Exports and Its Impact on Economic Growth	150
Kuzmenko M.R., Nasypaiko D.S. The Importance of Bilateral Economic Relations for Ensuring National Economic Development	154
Leshchenko M.M., Sakhno T.A. Business Practices in the Execution of International Commercial Contracts During Wartime	158
Lymar N., Lymar E. Issues on the Perception of Reality in the Situation of Social and Economic Changes	161
Lymar A. Characteristics of the Process of Forming Social Awareness in the Situation of Current Hybrid Threats	164
Lysenko O.V., Maslakova A.V. Features of the Development of the HOLIDAY INN Hotel Network	167
Lysenko O.V., Chornodub V.I. Specifics of Hotel Services in the UAE (Dubai)	170
Makarenko A.S., Zomchak L.M. Econometric Analysis of the Gold/Silver Ratio's Impact on the Dynamics of the S&P 500 Index	173
Makarovych V.K. Regulatory Measures for Additional Disclosure of Accounting Information on Enterprise Innovation Capital: A Comparative Analysis	177
Makohon V.V., Mytsenko I.M. Transnationalization Processes in the Global Economy	180
Marynevych L.D., Berezhnytska U.B. Ukraine's Foreign Trade and Its Impact on Economic Security	183
Melnyk T.A. Modern Transformation of the Structure of Ukraine's Insurance Market	187
Melnykova M.V. The Impact of SMART GRID Technology on Strengthening Regional Energy and Economic Security	190
Mykytenko V.V. Reconstructive Spatial Regeneration of Natural and Economic Relations in Industrial Macro-Regions: An Eight-Stage Approach	193
Myronov Yu.B. Sustainable Tourism Development as a Response to Global Climate Challenges	197
Myronova M.I. Interdependence of National and International Economic Security in the Context of Globalization	200
Myslik A.A. The Impact of Socio-Economic Asymmetry on Environmental Security Threats in the Context of Global Challenges	203
Mytsenko V. Global Value Chains and International Competitiveness	206

Mytsenko I.M. Geo-economic and Integration Policy of Ukraine in the Conditions of War	208
Moravetskyi S.I., Babets I.H. Methodological Aspects of Researching the Global Investment Market in the Context of the Global Economy	212
Muradov I., Podplietnii V.V. The Role of Infrastructure in the Development of Foreign Trade of National Industries	215
Negoda Ye.A. Digital Transformation as a Catalyst for Sustainable Enterprise Development: Challenges and Opportunities	219
Nesterenko A.V. Components of Post-War Enterprise Development: Leadership Qualities and Managerial Innovations	221
Nestor O.Yu., Dub A.R. Ensuring Effective Management of Ukraine’s Regional and Local Recovery After the War Considering Regional and Local Development Features	225
Novak I.M. Development of Social Dialogue at the Territorial Level to Strengthen Institutional Capacity for Ukraine’s Post-War Reconstruction	228
Novalska N.I., Khilchevska I.H. Logistics Solutions for Organizing Freight Transportation During Martial Law	232
Oliinyk D.I., Koshkarov S.A., Nizhnyi D.A. Aspects of Transition from a Binary Information Economy Model to the Quantum Era of Digital Civilization	235
Osadchyi M.L. Seaports as a Factor in Regional Security Development: A Study of Ukrainian Experience in an International Context	239
Okhrimenko O.O., Reshytko T.V. Methods for Evaluating Innovation Strategy	243
Pavlovskyi B.V., Nasypaiko D.S. Improving International Mechanisms for Migration Regulation	247
Paliienko T.P. State Regulation of Tourism: The European Vector for Ukraine	250
Pasichniak Ye.I., Reshytko T.V. Development of the Global Business Environment	254
Pererva K.A. Enterprise Information and Analytical Resource Management System as a Key Factor in Ensuring Economic Stability	257
Petkova L.O. Strategies of International Corporations Amid Geopolitical Threats	260
Pidorycheva Iryna Yu., Bash Antonina S. Transforming Ukraine’s Economic Landscape: the Potential of Special Economic Zones for Industrial Revival	263

Posternak I.M. Educational and Professional Program "Construction Project Management" for Post-War Construction Development	267
Prokopieva A.A. Socio-Economic Imbalances as a Source of Instability in Global Economic Security	270
Repa O.I., Reshytko T.V. Methodological Aspects of Analyzing the Process of Intellectualization in the Context of Globalization	274
Reshytko T.V., Kozhemiachenko Yu.O. Export of Ukraine's Agri-Food Products During Martial Law	278
Reshytko T.V. The Challenge of Ensuring Global Food Security	280
Rudnitskyi O.M., Zomchak L.M. Multifactor Analysis of US Economic Indicators Based on Regression Models	284
Samatova O., Babets I.H. International Experience in Stimulating the Import of High-Tech Goods	287
Serhiienko T.I., Mytiuk A.V. Global Socio-Economic Transformations and Their Role in Shaping Electoral and Legal Culture in the Information Society Era	289
Sidelnikova L.P., Petukh A.O. Fiscal Effects of Local Taxation During Martial Law	293
Sirenko Yu.V. Socio-Economic Aspects of Sustainable Development of the Country	296
Skyrda B.S., Reshytko T.V. Development of Renewable Energy in the Context of Globalization	302
Skrypnyk N.Ye., Loboda D.O. The Innovation Imperative for the Development of Transnational Corporations Amid Global Instability	307
Smirnov M.S., Sukhomlyn M.O. Problems in Resolving External Debt Issues	311
Sobchenko S.V., Sukhomlyn M.O. Development of Cross-Border Cooperation in the Context of Globalization	316
Sokolovska O.M. The Concept of Integrated Learning in the Context of Foreign Language Teaching	320
Sorina O.O., Kuzyakin A.H. Approaches to Managing the Strategic Development of an Enterprise	323
Soshnykov A.O. Digital Tools in the Sphere of Socially Responsible Management: Practices for Ukraine	327
Styrkul T.V., Sukhomlyn M.O. Key Prospects for the Development of the Information Society in Europe in the Context of Economic Growth	330
Tatar M.S., Maslyk V.S. Threats to Debt Security and the Impact of Debt Financing on the Socio-Economic Development of the State Amid Global Challenges	333

Tataryntseva Y.L., Han Lulu, Zeng Ziqian Financial Risks and their Management in the Conditions of Transformation of Accounting Standards	337
Tataryntseva Y.L., Ge Min, Zhang Jie Optimization of Capital Structure in Financial Leasing Companies: Development of Financing Models for Innovative Projects	339
Tataryntseva Y.L., Ponomarenko A.V. Directions for Improving the Financial Condition and Achieving Profitability of an Enterprise in the Conditions of an Unstable Situation in the Country	340
Teslenok I.M., Zhelezniak Yu.A. The Essence and Importance of Sustainable Development for the National Economy	343
Kamila Tomczyk Behavioral Security in Banking, Customer Awareness and Their Role in Improving Transaction Security	347
Udovichenko K.I. On the Issue of Sustainable Development in Strategic Industrial Sectors	350
Ustilovska M.V., Sukhomlyn M.O. Investment Resources and Economic Development: A Theoretical and Methodological Approach	352
Fedorenko K.V., Korohodova O.O. The Impact of International Trade on the Economic Security of States and Regions	355
Kharenko V.Yu., Skrypnyk N.Ye. Key Determinants of Forming Ukraine’s Competitive Profile in a Globalized World	359
Chomka M., M. Rosiński M. Economic and Political Stability as a Determinant of Tourism Development	362
Tsvietkov A.V., Sukhomlyn M.O. Key Trends and Dynamics of FDI in the Polish Economy	368
Chapovskyi O.M., Podplietnii V.V. Methodology for Researching Agricultural Trade and Its Impact on the National Economy	371
Chepela O.V., Hotsulyak S.V. Increasing the Competitiveness of the Certification Body in the Provision of Certification and Conformity Assessment Services	378
Chernov O.O. Structuring Partners for Collaboration in a Multifactor Feature Space	382
Chudinovskykh A.M., Nasypaiko D.S. Improving State Investment Policy	385
Shandov R.A. Trends in the Development of Strategic Alliances	388
Shandova N.V., Melnyk I.Yu. Managing the Competitiveness of Agricultural Enterprises in the Context of Sustainable Development	392
Shevchuk M.V., Podplietnii V.V. Development Environment, Key Factors, and Stages of International Trade	395

Shcherbyna O.A., Sukhomlyn M.O. Competitiveness of the Agro-Industrial Complex: Theoretical Approaches to the Discourse	399
Yudov S.S., Podprietnii V.V. Challenges of Ukraine's Integration into the EU During Wartime	401
Yurieva I.A., Chen Hongyu, Qian Zhiming. Introduction of the Methodology of Modern Forms of Non-cash Settlements in the Organisation	406
Yurieva I.A., Li Xiaomin, Liu Cui. The Relevance of Researching the Efficiency of Capital Management in the Current Economic Environment	407
Yurieva I.A., Suonigeer, Liu Jian Analysis of Modern Financial Aspects of Organisational Cash Flow Management	409
Yurchenko S.V., Babets I.H. Foreign Direct Investment as a Form of International Capital Movement	410
Yukhymenko V.P., Skrypnyk N.Ye. Economic Sanctions as a Tool of Hybrid Warfare and Their Impact on Socio-Economic Development	415

Лещенко М.М.

к. е. н., доцент

Сахно Т.А.

доктор філософії (PhD)

Черкаський державний технологічний університет

м. Черкаси, Україна

ДІЛОВА ПРАКТИКА ВИКОНАННЯ МІЖНАРОДНИХ КОМЕРЦІЙНИХ КОНТРАКТІВ В УМОВАХ ВІЙНИ

Міжнародні комерційні контракти (МКК) відіграють важливу роль в розвитку міжнародної економічної діяльності, оскільки безпосередньо є формальним закріпленням домовленостей між контрагентами та встановлюють чіткі правові норми для взаємовідносин між суб'єктами міжнародної торгівлі. Визначаючи базові умови для здійснення експортно-імпортних операцій, МКК юридично закріплюють права та обов'язки контрагентів, що зменшує ризик непорозумінь і конфліктів, підвищуючи довіру між партнерами. Правильно складені та оформлені контракти дозволяють зменшити рівень ризиків, пов'язаних з валютними коливаннями, політичною нестабільністю чи змінами в регуляторному середовищі, що позитивно впливає на розвиток міжнародної торгівлі. Використання у практичній діяльності визнаних міжнародних стандартів і практик сприяє підвищенню рівня взаєморозуміння між сторонами угоди, позитивно впливає на якість надання послуг та процес постачання товарів. В той же час, як невід'ємна частина міжнародних економічних відносин, сфера міжнародних комерційних операцій та контракування піддається впливу загроз зовнішнього середовища як глобального, так і локального характеру.

Однією з таких загроз є повномасштабна війна в Україні. Слід зауважити, що російська агресія та бойові дії на території України вносять важливі корективи в договірні відносини, як в українському, так і в міжнародному бізнесі. До початку війни українські компанії та їхні іноземні контрагенти на практиці не зіштовхувалися з рядом проблем, які раніше вважались виключно теоретичними. Тепер вони стали надзвичайно важливими для підтримки існуючих ділових відносин і встановлення нових.

Порядок укладання та виконання МКК під час війни в Україні не змінився, проте, контрагентам слід враховувати такі важливі обставини, зумовлені загрозами воєнного часу, як: можливі труднощі у комунікаціях між партнерами щодо листування, обміну повідомленнями, ведення обліку, тощо; можливі труднощі у функціонуванні логістичних ланцюгів внаслідок зміни

маршрутів постачання, ризику втрати чи пошкодження товарів у складських приміщеннях, що можуть стати об'єктами збройних уражень, затримки проведення банківських операцій; можливі санкцій щодо учасників логістичної мережі або фінансової інфраструктури, коли транспортні компанії, зафрахтовані судна, що належать підсанкційним компаніям, можуть не допускатися в порти, банки одержувачів або платників; можливі торгівельні обмеження, такі як заборона експорту окремих категорій товарів [1]. Таким чином, такі обставини можуть істотно впливати на процеси належного виконання укладених договорів.

У тому випадку, коли контрагенти не в змозі виконати належним чином визначені умови МКК внаслідок наслідків військових дій, фахівці радять використовувати форс-мажорні умови як інструмент регулювання кризових договірних відносин. До обставин, які можуть вважатися форс-мажорними в умовах війни в Україні, належать самі бойові дії та пов'язані з ними безпекові обмеження. Наприклад, військові дії на території, де розташовані виробничі потужності чи склади, знищення виробничих потужностей, пошкодження постачання через окуповані території чи зони бойових дій, блокада портів, загроза життю для людей.

Такі обставини, окрім вищезазначених, можуть включати наступні:

- торговельні обмеження, що встановлюються державою (наприклад, обмеження на експорт, фіксовані ціни на окремі групи товарів);
- санкції, застосовані до учасників угоди або учасників логістичних і комерційних ланцюгів (наприклад, арешт суден, що належать підсанкційним юридичним особам, обмеження банківських розрахунків, заморожування коштів);
- зобов'язання перед державою в умовах воєнного стану (мобілізація робітників і техніки).

Важливо зауважити, що положення про форс-мажор не відноситься ні до істотних, ні до суттєвих положень МКК, тому угода може вважатися укладеною і без нього. Проте, зважаючи на серйозність наслідків таких обставин як військові дії, зовсім уникати включення положення про форс-мажор до договірних зобов'язань було би помилкою [2].

Просто послатися на умову МКК щодо форс-мажорних обставин недостатньо; потрібно також відповідним чином аргументувати яким саме чином ті чи інші обставини непередбачуваного характеру перешкоджають виконанню договору. Загалом, можна визначити наступні передумови для того, щоб посилатися на форс-мажор в якості перешкоди до виконання МКК та зобов'язань контрагентів. Так, слід вказати яким саме чином військові дії

перешкоджають діяльності однієї зі сторін і чому неможливо застосувати інший варіант виконання зобов'язань (постачання з іншого місця, інший маршрут транспортування, зміна посередника, тощо). Крім того, варто зазначити, що подія, яку класифікують як форс-мажор знаходиться поза сферою впливу зобов'язаної особи (наприклад, компанія зараз, у травні 2024 року, замовляє товари з України, а не з іншої країни, приймає таке рішення усвідомлено, що однозначно входить до її сфери впливу). Подія, яку один з контрагентів класифікує як форс-мажор має мати характер непередбаченості, або ж її неможливо було ні уникнути, ні подолати. Тобто варто проаналізувати, яке рішення є найближчим до договірною зобов'язання [3].

Варто зауважити, що на форс-мажор можна покладатися лише до тих пір, поки неможливо виконати зобов'язання. Однак, слід враховувати, що терміни, які не можуть бути дотримані через форс-мажорні обставини, переносяться, тобто контрагент не буде знову порушувати МКК, як тільки ситуація форс-мажорних обставин припиниться лише тому, що він не зміг виконати свої зобов'язання у строки, спочатку погоджені в договорі. Також, окрім форс-мажорних обставин перешкоджати виконанню МКК можуть законодавчі обмеження з боку уряду, що певним чином можуть обмежувати експортно-імпорتنу діяльність; руйнування чи пошкодження транспортної інфраструктури; труднощі виконання фінансових зобов'язань за контрактами; небезпека роботи працівників, задіяних на складах, портах, підприємствах. Тому, контрагентам варто ретельно переглянути умови контракту або знайти альтернативні способи його виконання. Це може включати зміни в графіку поставок, зміну цін або перенесення обов'язків. Таким чином, сторони мають бути зацікавлені у найповнішому виконанні міжнародних комерційних контрактів, пошуку шляхів адаптації умов і підходів для мінімізації ризиків і втрат.

Література

1. Force majeure in agreements during the war in Ukraine. URL: <https://dlf.ua/en/force-majeure-in-agreements-during-the-war-in-ukraine/> (дата звернення 12.11.2024 р.)
2. Форс-мажор – завжди актуальний. Економічна правда. Веб-сайт. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2024/01/29/708995/> (дата звернення 02.12. 2024 р.)
3. Force majeure in the context of the war in Ukraine – when can an entrepreneur rely on it? Веб-сайт. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2024/01/29/708995/> (дата звернення 02.12.2024 р.)